

Čís. 12861.

Zaslal-li tiskař objednateli kartáčový otisk objednaného tisku s výzvou, aby vrátil v určité lhůtě opravený otisk, že, nebude-li ve lhůtě vrácen, bude pokládán za schválený, dal objednatel, navrátiv otisk ve stanovené lhůtě, na jevo, že souhlasí s tiskem tak, jak byl v kartáčovém otisku, a že zprošťuje tiskaře ručení za chyby. Lhostejno, že se tisk měl státi podle předepsaného vzoru a že se mezi stranami při objednávce tisku nestalo ujednání o kartáčovém otisku a lhůtě s tím spojené a pro objednatele závazné.

(Rozh. ze dne 29. září 1933, Rv I 830/32.)

Proti žalobě, již se domáhala žalující strana na žalované zaplacení za dodaný balící papír s tiskem žalované, namítla žalovaná, že tisk je chybný a že proto jest celá dodávka pro ni neupotřebitelná. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Jest prokázáno, že žalobkyně poslala dne 6. října 1930 kartáčový otisk žalované s připomínkou, že bude pokládán za schválený, nebude-li do pěti dnů vrácen opravený, i s předtištěným upozorněním, že se má oprava státi do pěti dnů, že kartáčový otisk nebyl v této lhůtě žalující straně vrácen, že žalobkyně s tiskem sečkala až do 17. října 1930, že teprve dne 30. října 1930 byl žalovanou kartáčový výtisk vrácen a že u žalující strany jest zvykem zaslati zákazníkovi kartáčový otisk k opravě před definitivním vyřízením objednávky. Rozhodnutí sporu závisí jen na tom, zda žalovaná byla povinna kartáčový otisk přezkoušeti a vrátiti do dané jí lhůty a zda, když tak neučinila, zprostila žalobkyni ručení za chyby v kartáčovém otisku. Prvý soud otázku tu zodpověděl záporně, ale jeho názor odvolací soud nesdílí. Právní jednání, o něž jde, jest na obou stranách obchodem a použití proto jest podle čl. 277 obch. zák. ustanovení obchodního zákona. Povinností stran bylo proto podle čl. 282 obch. zák. vyvinouti péči řádného obchodníka. Když tudíž žalující strana kartáčový otisk přesně dle vzoru vyhotovila a žalované ke schválení zaslala, vyhověla této povinnosti, neboť v jejím úmyslu právě bylo, by se nevyskytly chyby v přetisku. Povinností žalované pak bylo, by v dané lhůtě chyby vytkla, ježto jí bylo známo, že tisk jinak bude proveden přesně podle kartáčového otisku. Okolnost, že se adresa co do jména a místa neshodovala v kartáčovém otisku se jménem a místem žalované, jest nerozhodná, neboť není vyloučeno, že si někdo objedná tiskopisy na cizí jméno, a právě zasláním kartáčového otisku žalobkyni mělo se býti vyvarováno chyb. Bylo proto jen v rukách žalované chybám těm zabrániti a, ana vady ty neoznámila, dala podle § 863 obč. zák. zřejmě najevo, že s tiskem tak, jak v kartáčovém otisku byl uveden, souhlasí a žalobkyni ručení za chyby zprošťuje, neboť žalobkyně musila předpokládati, že text na kartáčovém otisku jest úplně správný. Také nerozhodno, že při uzavření obchodu nebylo ujednáno, že žalovaná předem obdrží kartáčový otisk, neboť, nevrátivši jej, dala mlčky najevo, že

s obsahem textu souhlasí, a odpověděti byla povinna již v zájmu obchodní poctivosti a víry, neboť o změnu smluvních podmínek nešlo, naopak o přesné vyhovění objednavce, nehledíc k tomu, že dle výpovědi svědků jest vůbec zvykem kartáčový otisk objednaného tiskopisu ke schválení objednateli zasílati, kteroužto zvyklost ostatně nepřímo i znalci připouštějí. Žalovaná nemohla a neměla spoléhati, že její adresa bude správně vytištěna, neboť ze zaslání kartáčového výtisku vyplýval opak. Souhlasiti jest proto s posudkem znalců, že za daných okolností jen žalovaná musí nésti důsledky toho, když tak dlouhou dobu až do 30. října 1930 kartáčový otisk u sebe bez odpovědi ponechala.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud věc po stránce právní správně posoudil a právní úsudek jeho neodporuje zjištění prvního soudu. Ve sporu jest rozhodnouti, zda žalobkyně splnila řádně smlouvu a má proto nárok na zaplacení balícího papíru s tiskem. Žalovaná vytýká, že tisk je chybný a proto celá dodávka pro ni neupotřebitelná. Bylo však zjištěno, že žalobkyně zaslala žalované kartáčový otisk tisku s vyzváním, by vrátila do pěti dnů opravený otisk, a že, nebude-li do pěti dnů vrácen, bude pokládán za schválený, a že žalovaná vrátila otisk teprve po čtyřiaadvaceti dnech. Správně z toho usoudil odvolací soud, že žalovaná podle § 863 obč. zák. a čl. 279 obch. zák., ana vady v čas neoznámila, dala zřejmě najevo, že souhlasí s tiskem tak, jak byl v kartáčovém otisku uveden, a žalobkyni ručení za chyby zprošťuje. Podle zjištění prvního soudu v objednávkách z 28. července a 26. srpna 1930 a v opisech z 23. července a 28. srpna 1930 a v potvrzení objednávky z 1. září 1930 není ovšem zmínky o ujednání kartáčového otisku a lhůty s tím spojené; toto zjištění ve smyslu § 498 c. ř. s. doplnil odvolací soud, že z objednávky z 22. července 1930 jest zřejmo, že tisk se měl státi podle předepsaného vzoru. I když jest souhlasiti s prvním soudem, že listina o textu objednávky z 22. července 1930, nejsouc smluvními stranami podepsána, pro žalovanou není závazná a rozhodující, nutno již hledíc k tomu, že tisk se měl státi dle předepsaného vzoru, a k řečené listině, shledávati postup žalobkyně, když poslala žalované kartáčový otisk tisku, za vhodný, odpovídající nejen zvyklosti svědky zjištěné, nýbrž i obezřetnosti a opatrnosti řádného obchodníka a poctivosti obchodní (čl. 282 obch. zák.). Žalobkyně dávala tím žalované možnost, by se přesvědčila, zda tisk odpovídá smlouvě. Když pak žalovaná v dané jí lhůtě, ba ani později až do 17. října 1930, do kteréhož dne se s tiskem čekalo, kartáčový otisk s výtkami nevrátila, byla žalobkyně oprávněna předpokládati, že text na kartáčovém otisku jest správný (§ 863 obč. zák. a čl. 279 obch. zák.). Správně usoudil odvolací soud, že jest nerozhodno, že při uzavření obchodu nebylo ujednáno, že žalovaná dostane kartáčový otisk, a odkazuje se v tomto směru na důvody napadeného rozsudku. Zvyklost zasílati kartáčové otisky byla zjištěna

svědky a odvolací soud tu uvádí: »kteroužto zvyklost ostatně nepřímo i znalci připouštějí«, v čemž není vytýkaného rozporu se spisy, ano znalci byla zjištěna zvyklost taková aspoň při větších sazbách buď v řeči cizozemské nebo s výrazy odbornými. V zájmu obchodní poctivosti a víry žalovaná měla vyhověti vyzvání žalobkyně, i když se k tomu smluvně nezavázala, neboť nešlo o změnu smluvních podmínek, nýbrž o vyrozumění žalobkyně o tom, že se v tisku nevyskytly chyby. Když pak žalovaná tuto prostou péči řádného kupce (čl. 282 obch. zák.) nezachovala, musí nésti následky svého zanedbání.

Čís. 12862.

Zákaz zcizení zapsaný do pozemkové knihy podle § 364 c) obč. zák. nepůsobí proti osobám knihovně oprávněným, jichž práva předcházejí zápisu zákazu. Při povolení exekuce vnucenou dražbou k realizaci zástavního práva, předcházejícího zápisu zákazu zcizení, nelze přezkoumávat, zda se vklad zástavního práva, jemuž podle pozemkové knihy nebylo odporováno, stal právem či neprávem, an dlužník tehdy ještě nebyl knihovním vlastníkem, nýbrž se jím stal teprve zároveň se zápisem zákazu zcizení.

(Rozh. ze dne 29. září 1933, R II 372/33.)

Soud první stolice povolil exekuci vnucenou dražbou polovice nemovitosti, náležející dlužnici Adéle B-ové. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Podle dědické dohody ze dne 20. června 1930 vážne na ideální polovici nemovitosti čís. 463 zákaz zcizení toho obsahu, že Adéla B-ová nebude oprávněna až do dosažení svého padesátého roku zděděnou ideální polovici této nemovitosti zciziti. Tento zákaz zcizení je vysloven posledním pořizáním a je založen mezi zesnulou matkou Růženu S-ovou a pozůstalou dcerou Adélou B-ovou. Jelikož zákaz zcizení je zapsán do pozemkové knihy, brání podle § 364 c) obč. zák. nejen dobrovolnému, nýbrž i exekučnímu zcizení. Zcizení bude přípustné teprve po dosažení padesátého roku věku majitelky nemovitosti. Poněvadž vymáhající strana v exekučním návrhu nedokázala, že tato podmínka jest splněna, bylo exekučnímu návrhu neprávem vyhověno.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Dovolací rekurs právem uplatňuje právní názor, jenž byl vysloven již v rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 11.695 sb. n. s., že zákaz zcizení, založený a zapsaný do pozemkové knihy podle § 364 c) obč. zák., nepůsobí proti osobám knihovně oprávněným, jichž práva předcházejí zápisu tohoto zákazu, a s tohoto hlediska správně dovozuje, že v tomto případě nebrání povolení navržené exekuce zákazu zcizení, jenž byl knihovně zapsán teprve dne 10. července 1930, ano bylo již před tím